

Портницька Наталія

кандидат психологічних наук,
доцент

Атаманська Олександра

студентка 4 курсу
соціально-психологічного
факультету

ДИНАМІКА ЦІННІСНИХ СКЛАДОВИХ ТВОРЧОЇ АКТИВНОСТІ В ЮНАЦЬКОМУ ВІЦІ

Творча активність стала неодмінним атрибутом сучасного навчання, і тим більше, професійної діяльності. Творчість допомагає студентам краще засвоювати навчальний матеріал, організовувати своє життя і навчання в тому числі. Лише творчі дії дозволяють досягати успіху [1]. Водночас, однією із тенденцій є нерівномірність творчої активності студентів протягом навчання, особливо яскраво виражені відмінності в двох періодах юнацького віку: 18-20 та 21-23 роки, умовно яких можна поділити на молодших та старших юнаків.

В основу дослідження покладено припущення про те, що ціннісна сфера творчо активних студентів значно відрізняється в молодшому та старшому юнацькому віці. Вперше описано окремі риси структури та динаміки цінностей юнаків та юнок, включених до творчої діяльності.

У дослідженні взяло участь 16 осіб. Методологічну основу дослідження склали положення про використання біографічних процедур та аналізу фотографій (прийнятого у психотерапії як засобу актуалізації значимих переживань клієнтів) [3]. У роботі Н.Ф.Портницької, О.М.Савиченко обгрунтовано використання фотобіографічного методу як засобу активізації ресурсів обдарованості особистості [2].

Після обробки результатів було встановлено, що ціннісна сфера молодших та старших юнаків має відмінні та спільні ознаки:

– Структура ціннісної складової творчих здібностей студентів в цілому відображає структуру погребової сфери: цінним є те, що складає зміст вищих потреб. Ядро утворюють цінності, що забезпечують досягнення високого результату, взаємодію зі значимим оточенням та можливість розвитку в обраному виді діяльності.

– Характерним для молодших та старших юнаків є сприяння переживанню іншими позитивних емоцій (радість на обличчях дітей, щасливі посмішки батьків, можливість позитивно впливати на

людей, всі навколо щасливі, всі навколо задоволені та щасливі) (Рис.1.).

Рис.1. Структура ціннісної складової творчих здібностей студентів

– Для молодших юнаків важливим є отримання схвалення і визнання з боку широкого кола людей (зустріч з улюбленою актрисою, спілкування з талановитими людьми, можливість працювати на великій сцені, спілкування з класними людьми, те, що рідні бачать мене по ТВ, те, що мною пишається кохана людина).

– Специфічним для старших юнаків є представлення потреб і цінностей, спрямованих на підтримання інтимних стосунків із представницями протилежної статі та їх перетворення на сімейні.

Дослідження не претендує на повноту та вичерпність висвітлення обраної проблеми. Перспективами подальших досліджень є вивчення динаміки потребово-ціннісних складових творчої діяльності у юнацькому віці в процесі оволодіння професійною діяльністю.

Література

1. Музика О.Л. Творчість з позицій суб'єктно-ціннісного аналізу // Актуальні проблеми науково-методичного забезпечення освітньої практики в системі післядипломної педагогічної освіти: Науково-методичний збірник / За ред. М.М. Заброцького. – Київ-Житомир: ЖОІППО, 2006. – С.118-126.
2. Портницька Н.Ф.Савиченко О.М Діагностичний ресурс фотобіографічного методу у вивченні механізмів розвитку творчості та обдарованості особистості \ \ Актуальні проблеми психології: Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. Том. VI: Психологія обдарованості. – Випуск 11. – Київ-Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2015. – 226- 234 с.
3. Schwartz S.H., Bilsky W. Towards a psychological structure of human values // J. of Personality and Social Psychology. 1987. V. 53. P. 550-562.